

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Історія та археологія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 032 Історія та археологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

Рецензована освітньо-наукова програма «Історія та археологія», укладена згідно Закону України про освіту, нормативних документів Міністерства освіти та науки України й НАЗЯВО, містить чітко окреслені мету, технології реалізації освітнього процесу та прогнозовані результати навчання здобувачів.

Підготовка докторів філософії за спеціальністю 032 Історія та археологія покликана задоволити суспільний, громадянський запит на інноваційний та прогресивний розвиток різних сфер життєдіяльності, цілком відповідає потребам ринку праці і держави у висококваліфікованих фахівцях.

Навчальний план підготовки докторів філософії відповідає цілям та завданням освітньо-наукової програми. Послідовність вивчення освітніх компонентів, обов'язкові та вибіркові навчальні курси відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти і покликані сприяти забезпечення відповідності програмних результатів навчання та вимогам потенційних роботодавців.

Програма вирізняється відповідністю сучасним європейським стандартам вищої освіти. Вона базується на компетентнісному підході, відповідає кваліфікації «доктор філософії» та враховує принципи академічної добродетелі та мобільності. Важливо, що зміст програмних компонентів охоплює сучасні напрямки історичних і археологічних студій, дозволяючи здобувачам брати участь у глобальному науковому дискурсі. Наявність навчальних курсів англійською мовою відкриває перспективи для подальшої міжнародної співпраці, стажування та академічного визнання в європейському освітньому просторі. Позитивно оцінюється прозора система оцінювання результатів навчання, індивідуальне планування дослідницької роботи, а також чіткі механізми внутрішнього моніторингу якості програми.

Серед пропозицій до ОНП слід виділити наступне: ввести тренінги з підготовки проектних заявок, роботи з міжнародними фондами, управління науковими або культурними проектами, що дозволять майбутнім випускникам оволодіти практичними навичками фінансування та реалізації проектів у науковій, освітній та громадській сферах.

Враховуючи все вище зазначене, можна вважати, що рецензована програма розроблена на високому науково-педагогічному рівні, передбачає виконання низки практичних завдань. Вона стане ефективним інструментом для успішної підготовки докторів філософії спеціальності 032 «Історія та археологія».

Директор Інституту української
археографії та джерелознавства
імені М. С. Грушевського НАН України,
доктор історичних наук, професор

Георгій ПАПАКІН